

Vlaanderen
is open ruimte

Projectoproep Volkstuinen 2023 Oproepreglement

juni 2023

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

VLM.be

INHOUD

1	Inleiding.....	3
1.1	Visie	3
1.2	Doelstellingen	3
2	Timing.....	4
3	Algemene voorwaarden en bepalingen	5
4	Een projectaanvraag indienen	8
5	Ontvankelijkheid van de projectaanvraag	9
6	Selectieprocedure	9
6.1	Beoordelingscriteria	9
7	Financiering en kosten die in aanmerking komen	12
8	Uitvoering.....	14
9	Communicatie over het project	15
10	Rapportering en einduitbetaling	15
11	Terugvordering van subsidies	17
12	Beleidsevaluatie en opvolging van indicatoren	17
13	Contact	17
14	Inspiratie en nuttige links.....	18

1 INLEIDING

Dit document geldt als reglement voor de oproep volkstuinten 2023.

Volkstuinen spelen traditioneel een belangrijke rol in het leven van mensen die willen moestuinieren, maar zelf over weinig buitenruimte beschikken. De laatste 20 jaar is de typische volkstuin geëvolueerd naar verschillende volkstuinconcepten gedragen door lokale partnerschappen.

De benaming van volkstuinten evolueert mee en vandaag wordt er gesproken over zorgtuinen, samentuinen, buurttuinen, warme tuinen, deeltuinen of eetbare buurten. Ook voedselbossen zijn in opmars. Wij gebruiken voor deze oproep verder de term 'volkstuin'. Ondanks de inhoudelijke verruiming beschrijft die term nog altijd waar het in wezen om gaat: het tuinieren als een actieve, verbindende activiteit én 'volks' verwijzend naar laagdrempelig en inclusief.

Op buurtniveau functioneren volkstuinten als plaatsen voor lokaal ge(t)deeld voedsel, ontmoeting en kennis uitwisseling over gezonde bodems, nieuwe teelten of voedselverwerking en natuurlijke buitenbeleving. Volkstuinen sluiten commerciële activiteiten uit en zijn ook niet bedoeld om er te overnachten. De verschillende functies dragen bij aan een gezonde leefstijl en mentaal welzijn door fysiek actief te zijn.

De nieuwe oproep speelt in op de blijvende en stijgende nood aan volkstuinten. In totaal wordt voor deze projectoproep een budget van 249.000 euro voorzien.

1.1 VISIE

De oproep volkstuinten richt zich op lokale en collectieve noden van buurtbewoners die

- zelf voedsel willen produceren;
- ontmoeting en samenwerking bevorderen en zo de lokale gemeenschap willen versterken;
- actief inspelen op het verbeteren van de mentale en fysieke gezondheid.

De volkstuin brengt buurtbewoners samen rond zelf geteelde voeding of gewassen. De noden en behoeften van de buurt bepalen mee het concept van de volkstuin en de samenwerking met de lokale gemeenschap, de partners en het lokale beleid. De bereidheid tot samenwerking is een uitgangspunt.

Voor deze projectoproep wordt de term 'volkstuin' ruim geïnterpreteerd als een plaats waar mensen samen tuinieren. Dit zijn dus niet enkel 'klassieke' volkstuinten, maar ook samentuinen, warme tuinen, zorgtuinen, schooltuinen, buurtmoestuinen, eetbare buurten, voedselbossen of tussenvormen.

1.2 DOELSTELLINGEN

Die achterliggende visie wordt geconcretiseerd in drie grote doelstellingen van de oproep, die niet los staan van elkaar. Die drie doelstellingen zijn:

1. kwalitatieve en ambitieuze nieuwe volkstuinten realiseren
2. de kwaliteit en het ambitieniveau van bestaande volkstuinten verbeteren

3. lokale partnerschappen ondersteunen die
 - voedsel, gewassen en/of dieren op een duurzame manier telen en circulariteit stimuleren
 - een ruimtelijke inbedding in het landschap en een inbedding in de buurt helpen te realiseren
 - leren van elkaar, elkaar inspireren en zich laten begeleiden

2 TIMING

- Lancering oproep: 01/06/2023
- Indienen dossiers: 15/09/2023
- Beoordeling en jurering: najaar 2023
- Vastlegging en mededeling resultaten: december 2023

3 ALGEMENE VOORWAARDEN EN BEPALINGEN

3.1 Projecten in het **Vlaamse Gewest** (uitgezonderd de 13 centrumsteden) die inspelen op de lokale en collectieve noden van buurtbewoners om zelf voedsel te produceren, ontmoeting en samenwerking te stimuleren en mentale en fysieke gezondheid te verbeteren komen in aanmerking voor subsidie.

3.2 De volkstuin moet voor **minstens 50% in het Vlaams Gewest liggen en minstens 50% buiten de 13 centrumsteden**. Een volkstuin kan zich dus situeren in een centrumstad of buiten Vlaanderen, zolang het voor minder dan de helft van de oppervlakte van de volkstuin is. Dat wordt bekeken op projectniveau, voor de individuele volkstuin.

3.3 Elk project wordt ingediend door één **projectaanvrager**. Die projectaanvrager staat in voor de inbreng van de eigen middelen voor de volkstuin (zie hoofdstuk 7). De projectaanvrager is de begunstigde van de subsidie en staat in voor de inhoudelijke en financiële opvolging van het project.

De projectaanvrager kan **enkel behoren** tot één van onderstaande categorieën:

1. gemeenten, gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen, intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, OCMW's en verzelfstandigde agentschappen van het OCMW;
2. verenigingen zonder winstoogmerk (vzw's);
3. (erkende) coöperatieve vennootschappen erkend als sociale onderneming;
4. stichtingen;
5. publiekrechtelijke rechtspersonen, met uitzondering van de publiekrechtelijke rechtspersonen die vallen onder punt 6 en 7.

De projectaanvrager kan **niet behoren** tot één van onderstaande categorieën:

6. de Vlaamse Gemeenschap, het Vlaamse Gewest en de verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest, met uitzondering van onderwijsinstellingen;
7. provincies en provinciale verzelfstandigde agentschappen, met uitzondering van onderwijsinstellingen;
8. vennootschappen en verenigingen die niet vallen onder punt 1 tot en met 5;
9. natuurlijke personen;
10. feitelijke verenigingen.

Bij twijfel moet de projectaanvrager contact opnemen met de VLM.

3.4 **Samenwerking** tussen de projectaanvrager en één of meerdere **partners** wordt sterk aanbevolen. Een projectpartner kan elk van de bovenvermelde categorieën van begunstigde zijn (1 tot en met 10). Een partner kan een inhoudelijke of financiële rol hebben in het project of beide. Onder financiële rol wordt verstaan het inbrengen van eigen middelen in het project en/of het indienen van kosten waarvoor subsidie wordt gevraagd. Een projectpartner mag echter niet factureren aan de projectaanvrager. De categorieën onder punt 6 kunnen partner zijn, maar geen subsidies ontvangen.

De rol van elke projectpartner wordt verduidelijkt in de subsidieaanvraag.

Tussen de projectaanvrager en elke projectpartner wordt een samenwerkingsovereenkomst of een intentieverklaring tot samenwerking opgesteld en bij de subsidieaanvraag gevoegd.

3.5 Subsidies kunnen aangevraagd worden voor nieuwe volkstuinen, uitbreiding van bestaande volkstuinen of modernisering van bestaande volkstuinen (verhogen van kwaliteit en/of ambitie ten opzichte van bestaande werking).

3.6 Om een voldoende lange levensduur van de volkstuin te garanderen moet de **eigendomssituatie** en/of gebruikerssituatie van het projectgebied **duidelijk** zijn.

Daarvoor moet één van onderstaande bewijsstukken aangeleverd worden:

- Een bewijs van eigendom
- Een overeenkomst tussen de eigenaar en de projectaanvrager die duidelijk weergeeft dat de locatie gedurende een periode van minimum 8 jaar ter beschikking wordt gesteld aan de aanvrager.

3.7 Uit de aanvraag moet duidelijk blijken dat het gebruik als volkstuin gedurende minimum de volgende 8 jaar gegarandeerd is.

3.8 Bij aanvang van het project liggen de **precieze locatie, de wijze van uitvoering, projectplanning en de betrokken actoren** duidelijk vast. Het project wordt binnen een termijn van 3 jaar gerealiseerd.

3.9 De concrete uitvoering van het project bedraagt **maximum 3 jaar**. De bevoegde minister legt de begin- en einddatum van de projectuitvoeringstermijn vast in het ministerieel besluit. Zie paragraaf 8.5 voor mogelijkheden tot verlenging.

3.10 Enkel kosten die gemaakt en betaald werden binnen de projectuitvoeringstermijn komen in aanmerking voor subsidie (zie artikel 7.3).

3.11 Het project mag **niet in strijd zijn met de wetgeving**. De subsidie in het kader van deze oproep is geen garantie om vergunningen te bekommen. De projectaanvrager informeert zich daarom best op voorhand over de eventueel aan te vragen vergunningen. Vergunningsplichtige werken die niet vergund worden, zullen niet gesubsidieerd worden.

3.12 **Pesticiden** gebruiken in volkstuinen is **verboden**.

3.13 Een aanvraag geeft **niet automatisch recht op financiering**.

3.14 Het is verplicht om een **bodemanalyse** uit te voeren (niet van toepassing indien uw project niet grondgebonden is, bijvoorbeeld voor verhoogde bakken).

Bodemanalyses:

- zijn niet ouder dan 3 jaar vanaf de datum van lancering van de oproep (1/06/2023).
- mogen ook uitgevoerd worden bij de start van de projectuitvoering. In dat geval moet de bodemanalyse binnen de 3 maanden, volgend op de datum van goedkeuring van het project, ingediend worden.
- moeten uitgevoerd zijn/worden door [een erkend laboratorium](#).

Het erkend laboratorium moet minstens het organische koolstofgehalte, de zuurtegraad (pH) en het fosforgehalte van het perceel bepalen en de resultaten beoordelen in functie van de geplande teelt. Het analyserapport bevat daarbij een optimaal advies voor bemesting door organisch materiaal en voor bekalking.

3.15 Er wordt aangetoond dat de volkstuin wordt uitgevoerd op een locatie risicovrij van verontreiniging. Dat kan bijvoorbeeld door een bodemattest of andere documenten die aantonen dat er geen aanwijzingen zijn

van bodemverontreiniging (bijvoorbeeld aankoopakte, erfpachtovereenkomst, analyse voor zware metalen...). Deze voorwaarde is enkel van toepassing op nieuwe volkstuinten of bij uitbreidingen van een bestaande volkstuin.

3.16 Ondanks een gunstig bodemattest is het soms toch aangewezen om een analyse op verontreinigingsparameters te laten uitvoeren. De projectaanvrager moet daarom voor zijn of haar project de test invullen van de [webtool 'Gezond uit eigen grond'](#).

- Het resultaat van de test via de webtool wordt als bijlage bij de projectaanvraag toegevoegd
- Geeft de test het advies om de grond te laten onderzoeken door een erkend labo dan moet er verplicht een analyse op verontreinigingsparameters uitgevoerd worden.
 - De analyse wordt idealiter bij de aanvraag meegestuurd, maar mag ook nog uitgevoerd worden bij de start van de projectuitvoering. In dat geval moet de analyse binnen de 3 maanden, volgend op de datum van goedkeuring van het project, ingediend worden.
 - De analyse is maximaal 3 jaar oud (te rekenen vanaf de datum van lancering van de oproep (01/06/2023)).
 - Is de toestand of het gebruik van de grond sinds de analyse gewijzigd dan moet er een nieuwe analyse uitgevoerd worden.

3.17 De projectaanvrager engageert zich om eenmaal per jaar een halve dag deel te nemen aan een **informatie- en uitwisselingsmoment** dat georganiseerd wordt door de VLM. Vervoersonkosten voor maximaal twee deelnemers per volkstuin kunnen aangerekend worden op het project.

3.18 De wet op de overheidsopdrachten moet gevolgd worden als die van toepassing is.

4 EEN PROJECTAANVRAAG INDIENEN

De projectaanvraag bevat volgende elementen:

- begin- en einddatum;
- een omschrijving van het concept van de volkstuin;
- de lokale behoefte aan een volkstuin;
- de beoogde resultaten;
- de samenwerking tussen de aanvrager en de partners;
- een projectplanning met mijlpalen;
- een projectbegroting;
- een schets van de volkstuin en de aangrenzende omgeving.

De projectaanvraag bevat ook een aantal verplichte bijlagen:

- Garantie dat de volkstuin voor minstens 8 jaar gegarandeerd kan worden;
- Bewijs van eigendom of een gebruiksovereenkomst met de eigenaar (minimum termijn van 8 jaar);
- Een kaart die de precieze locatie van de volkstuin aangeeft;
- Engagementsverklaringen met de partners (zie [voorbeeldformulier](#));
- Een schets van de volkstuin;
- Een gedetailleerde projectbegroting in het bijgevoegde sjabloon;
- Andere subsidies (indien van toepassing);
- Vergunningen (indien reeds beschikbaar bij de projectaanvraag);
- Resultaat van de [webtool](#) Gezond uit eigen grond.

Volgende bijlagen moeten ten laatste 3 maanden na goedkeuring bezorgd worden aan de VLM

- Een bodemanalyse die maximaal 3 jaar oud is (te rekenen vanaf de dag van de lancering van de oproep).
Als de bodemanalyse niet aanwezig is bij de goedkeuring, wordt het voorschot pas uitbetaald na ontvangst van de bodemanalyse (die uiterlijk 3 maanden na goedkeuring bezorgd moet worden);
- Een bodemattest of ander bewijs dat aantoont dat er geen aanwijzingen zijn van bodemverontreiniging van het perceel (enkel van toepassing voor nieuwe volkstuinen en uitbreidingen van bestaande volkstuinen).
- Een analyse op bodemverontreiniging (indien van toepassing, op basis van resultaat webtool Gezond uit eigen grond – zie 3.16).

Vergunningen die nog niet beschikbaar zijn bij de aanvraag moeten toegevoegd worden bij de eindrapportage.

Als u een projectaanvraag wil indienen, vult u daarvoor het [inschrijvingsformulier](#) in en het sjabloon voor de [projectbegroting](#).

Het inschrijvingsformulier en de bijlagen moeten per mail bezorgd worden aan de Vlaamse Landmaatschappij via volkstuinen@vlm.be, uiterlijk op 15 september 2023.

5 ONTVANKELIJKHEID VAN DE PROJECTAANVRAAG

Een projectaanvraag is ontvankelijk als

- het aanvraagformulier volledig en correct ingevuld en ondertekend is.
- het aanvraagformulier en de verplichte bijlagen uiterlijk op 15/09/2023 ingediend werden bij de VLM.

Als de bijlagen niet toegevoegd zijn, zal de VLM de ontbrekende stukken opvragen. De aanvrager heeft dan nog 5 werkdagen om de ontbrekende bijlagen te bezorgen. Als dat niet gebeurt, wordt de projectaanvraag onontvankelijk verklaard. De jury zal de projectaanvraag dan niet verder beoordelen of goedkeuren.

6 SELECTIEPROCEDURE

Een jury beoordeelt de ontvankelijke projectvoorstellen aan de hand van de beoordelingscriteria. Op basis van de beoordeling worden de projectvoorstellen gerangschikt. De goedkeuring van de projecten en toekenning van de subsidies gebeurt volgens de opgestelde rangschikking. Hieronder vindt u de beoordelingscriteria. Bij elk criterium wordt aangegeven voor hoeveel procent het criterium meetelt in de eindbeoordeling.

De minister legt bij ministerieel besluit de geselecteerde projecten 'Volkstuinen' en financieringsbedragen vast. De VLM brengt de aanvragers op de hoogte van de beslissing. De resultaten van de oproep en de geselecteerde projecten worden vermeld op de website van VLM en bekendgemaakt via een persbericht.

6.1 BEOORDELINGSCRITEIA

Behoefte aan volkstuin (15%)

- De nood aan de realisatie van het volkstuinproject is aanwezig en gestaafd. Een (recente) behoeftebepaling of een bevraging van potentiële leden die de noodzaak aantoont is een meerwaarde.
- Het project is tot stand gekomen met betrokkenheid van de lokale gemeenschap.

Samenstelling partnerschap (15%)

- Het project toont aan hoe het lokale partnerschap georganiseerd is en in hoeverre het partnerschap de nodige capaciteit heeft om het project te realiseren.
- Het project is verankerd in een breed en lokaal partnerschap, waarin kennis en middelen bijeengebracht worden vanuit een gezamenlijk belang – voedselteelt, ontmoeten, welzijn. Daardoor kan het partnerschap ook garant staan voor continuïteit.
- Het project toont aan door welke concrete maatregelen het leren binnen het partnerschap is georganiseerd.
- Het project toont aan in welke mate het partnerschap ervaring heeft met de opstart en/of organisatie van volkstuinen.
- Het project toont aan hoe het partnerschap het latere beheer van de volkstuin zal organiseren.

De doelstellingen van de oproep zijn vertaald in concrete acties (45%)

a. Circulariteit en duurzaamheid

- Uit de beschrijving van het concept wordt duidelijk hoe circulariteit en ecologische duurzaamheid gestimuleerd worden. Het project toont aan hoe het vervuiling van de bodem en het (grond)water tegengaat.

Voorbeelden daarvan zijn:

- regenwater opvangen en hergebruiken
 - organische bemesting en bodemverbeteraars gebruiken en het gebruik van kunstmest verminderen
 - ecologisch tuinieren
 - duurzaam en zuinig materialengebruik
 - materialen delen
 - organisch materiaal recycleren en eigen compost of compost met Vlaco-keurmerk gebruiken
 - nutriëntenkringlopen sluiten
 - goede bodemzorg en zorg voor het bodemleven
 - ...
- Het project draagt bij tot meer biodiversiteit;
Voorbeelden daarvan zijn:
 - variatie aan bestuiversvriendelijke planten
 - kleine landschapselementen aanplanten
 - voorzien in nestplaatsen en schuilmogelijkheden voor vogels, insecten, kleine zoogdieren...
 - ...
 - Het project reduceert bestaande verharding en voorkomt nieuwe verharding en bodemverdichting.

b. Ruimtelijke inbedding

- Het project is visueel ruimtelijk ingebed in de nabije omgeving.
Voorbeelden daarvan zijn:
 - hagen, houtkanten en kleine landschapselementen aanplanten
 - bestaande kleine landschapselementen integreren in het ontwerp
 - ...
- Het project maakt onderdeel uit van een grotere groenstructuur, of heeft de intentie om daar op termijn aan te werken.

c. Sociale inbedding

- Het project toont aan hoe het de gemeenschapsvorming in volkstuinen stimuleert, o.a. door aantoonbare acties over werking rond inclusiviteit en toegang tot gezond en lokaal voedsel.
- Het project duidt de meerwaarde van de samenwerking van de lokale coalitie met de verschillende deelnemers.
- Het project toont hoe het de buurt betreft bij het ontwerp, de inrichting en de werking.

- Uit het project wordt duidelijk hoe toegankelijkheid kan bijdragen tot verbondenheid met de buurtbewoners en niet-tuinders uit de nabije omgeving.
 - Medegebruik is niet verplicht maar is een pluspunt in de beoordeling.
 - Vernieuwende concepten om 'nieuwkomers' te integreren zijn een pluspunt in de beoordeling.
- d. Leren, inspireren en begeleiden
- De projectaanvraag vermeldt welke concrete vormingen en sensibiliserende acties vooropgesteld worden, in lijn met de doelstellingen van het project zelf én de overkoepelende doelstellingen van de oproep.
 - Voorbeelden van onderwerpen die deel kunnen uitmaken van het leerproces en vormingen zijn: teeltwijzen, bodemzorg, voedseloverschotten verwerken, bewaartechnieken, ecologisch en meer extensief beheer, ruimere milieuthema's...;
 - Innovatieve werkvormen en creatieve manieren van uitwisselen (workshops, experts uitnodigen...) zijn een pluspunt;
 - Het leerproces is afgestemd op plaatselijke noden en context.
 - De projectaanvraag vermeldt hoe er voorzien zal worden in kennisdeling en inspiratie voor externen, bijvoorbeeld voor andere initiatieven die een volkstuin willen opstarten. De projectaanvrager denkt na over de overdraagbaarheid van de resultaten en ervaringen van het project.
 - Voorbeelden van kennisdeling zijn rondleidingen in de volkstuin, workshops, artikels en nieuwsbrieven...

Het projectvoorstel is innovatief en ambitieus (10%)

- Het project is innovatief op organisatorisch, inhoudelijk en/of systemisch vlak.
Voorbeelden daarvan zijn:
 - nieuwe technieken of nieuwe combinatie van bestaande technieken, methodes, samenwerkingsvormen,...
 - nieuwe rassen;
 - nieuwe teelttechnieken;
 - het gebruik van kippen in de moestuin
 - ...
- Het project is geen reguliere werking (het project omvat geen reguliere kosten).

Het projectvoorstel is haalbaar en realistisch (15%)

- De acties voorgesteld in het projectvoorstel zijn haalbaar en kunnen uitgevoerd worden binnen de projectuitvoeringstermijn van 3 jaar.
- De projectaanvrager toont aan dat er rekening wordt gehouden met de redelijkheid van kosten en maakt een realistische projectbegroting op.

7 FINANCIERING EN KOSTEN DIE IN AANMERKING KOMEN

7.1 De subsidie voor een volkstuinproject bedraagt maximaal 75% van de kosten die ingediend zullen worden bij VLM, met een maximum van 20.000 euro subsidie voor de volledige projectperiode. Dat zijn kosten die niet via andere kanalen / projecten al voor 100% betaald worden.

7.2 Er wordt een duidelijke en realistische raming van de totale projectkost begroot in het projectvoorstel, met een eigen bijdrage van minstens 25%; de eigen cofinanciering mag via andere subsidies of toelagen onder voorwaarde van 7.5.

7.3 Alleen kosten die gemaakt en betaald worden binnen de termijn van de uitvoering van het project (zie artikel 3.6) komen in aanmerking voor financiering.

7.4 De subsidies kunnen niet gebruikt worden voor:

- Projecten die in tegenspraak zijn met de doelstellingen in goedgekeurde beleidsdocumenten.
- Eerder gerealiseerde initiatieven, initiatieven die al in uitvoering zijn en initiatieven waarbij de uitvoering de eindtermijn zal overschrijden.
- Acties, maatregelen of realisaties die momenteel andere Vlaamse subsidies krijgen vanuit het plattelandsbeleid.

7.5 Cumulatie van subsidies en toelagen is niet toegelaten tenzij:

- deze andere subsidies of toelagen uitdrukkelijk vermeld staan in de aanvraag. Met inbegrip van welke subsidie of toelage, om welk bedrag het gaat en voor welke uitgaven in zoverre dat op dat moment al bekend is. De projectaanvrager is verplicht iedere bijkomende informatie over andere subsidies of toelagen te melden aan de VLM;

EN

- de subsidies of toelagen samen niet meer dan 100% van de totale projectbegroting bedragen;

Als blijkt dat niet aan beide voorwaarden werd voldaan, kan de financiering geweigerd of bijgesteld worden.

7.6 Volgende kosten komen **wel** in aanmerking:

- de uitvoering van inrichtingswerken;
- de aankoop van materiaal in functie van de uitvoering van het volkstuinproject;
- personeelskosten voor de vorming en begeleiding van de deelnemers;
- kosten voor informatieve borden en andere informatiedragers verbonden aan het project;
- Kosten voor promotie en organisatie van activiteiten op terrein gerelateerd aan de volkstuin en in lijn met de doelstellingen van de projectaanvraag en de oproep;
- Kosten voor externe prestaties die derden in uitvoering van het project leveren. Onder externe prestaties wordt verstaan het uitvoeren van studies gekoppeld aan de realisatie van het project, het inschakelen van een ontwerp bureau of het vragen van externe vorming of begeleiding. Het toekennen van opdrachten voor externe prestaties gebeurt, indien van toepassing, volgens de wet inzake overheidsopdrachten van 17 juni 2016. Prestaties geleverd door de projectaanvrager of de projectpartners kunnen nooit beschouwd worden als externe prestaties.

Alle kosten, met uitzondering van personeelskosten, worden aangetoond door middel van reële kostenbewijzen (vb. facturen, kastickets, ...) en betaalbewijzen. Facturen zijn gericht aan de projectaanvrager of één van de projectpartners die een financiële rol hebben.

De personeelskosten van de projectaanvrager of projectpartners moeten bewezen worden door middel van loonfiches. Er kan aangetoond worden dat deze personeelskosten te maken hebben met vorming of begeleiding van de tuinders. Zie artikel 10.4 voor verdere informatie over de rapportage.

7.7 Volgende kosten komen **niet** in aanmerking:

- Aankoop en huur van gronden, inclusief onroerende voorheffing;
- Sanering van gronden (de toediening van voedingsstoffen en van bodemverbeteraars in overeenstemming met het bodemkundig advies is wel subsidieerbaar, tenzij in strijd met het volgende punt);
- Kosten die tegenstrijdig zijn met de doelstellingen van de oproep (zoals bestrijdingsmiddelen of kunstmeststoffen);
- Kosten die geen duidelijke link hebben met het project;
- Personeelskosten voor taken andere dan vorming en begeleiding (vb. supervisie, inrichting en onderhoud van de tuinen...);
- Studiekosten als er geen aantoonbare realisaties aan verbonden zijn;
- Kosten voor bodemanalyses uitgevoerd vóór de lanceringsdatum van de projectoproep;
- Afschrijvingskosten voor gebruik van infrastructuur tijdens de duur van het project;
- Boetes, financiële sancties, schulden en gerechtskosten;
- Recupereerbare btw;
- Kosten waarvoor de facturatie en betaling gebeurden vóór de start of na de afloop van de projectuitvoeringstermijn;
- Kosten voor vergunningsplichtige werken waarvoor geen vergunning aangeleverd wordt;
- Kosten voor regulier onderhoud en reguliere werking;

7.8 Als het project inkomsten genereert, moeten die aangegeven worden in het financiële overzicht.

Uitbetaling van het voorschot

Na goedkeuring wordt een voorschot van 75% van het goedgekeurde subsidiebedrag uitbetaald. De overige 25% wordt uitbetaald nadat de financiële en inhoudelijke eindrapportage gecontroleerd en goedgekeurd wordt door de VLM (zie hoofdstuk 10). Als de bodemanalyse niet aanwezig is bij de goedkeuring, wordt het voorschot pas uitbetaald na ontvangst van de bodemanalyse (die uiterlijk 3 maanden na goedkeuring bezorgd moet worden).

De Vlaamse Landmaatschappij betaalt het voorschot en de resterende subsidie uit aan de projectaanvrager. De projectaanvrager moet aan de projectpartners de nodige financiële middelen doorstorten die voorzien zijn in de projectaanvraag als vergoeding voor de gesubsidieerde taken die de partners hebben uitgevoerd.

8 UITVOERING

8.1 Het project kan van start gaan na officiële goedkeuring door de minister met een ministerieel besluit waarin de geselecteerde volkstuinprojecten opgenomen worden. De projectaanvrager wordt daarvan op de hoogte gebracht.

8.2 De concrete uitvoering van het project bedraagt maximum 3 jaar. De begin- en einddatum van de projectuitvoeringstermijn worden door de bevoegde minister vastgelegd in het ministerieel besluit.

8.3 De projectaanvrager is verantwoordelijk voor de uitvoering van zijn/haar project(en).

8.4 Voor vergunningsplichtige werken moet de aanvrager vóór aanvang van de werken beschikken over de nodige vergunning(en).

Wijzigingen aan het project

8.5 Als een project vertraging oploopt en de geplande uitvoeringstermijn niet haalt, moet de projectaanvrager een gemotiveerde aanvraag tot termijnverlenging indienen bij de VLM. Die aanvraag moet uiterlijk zes maanden voor het einde van de projectuitvoeringstermijn ingediend worden en zal beoordeeld en al dan niet goedgekeurd worden door de VLM. De verlenging wordt niet goedgekeurd als die niet tijdig aangevraagd werd.

Een verlenging van de uitvoeringstermijn kan slechts éénmalig toegekend worden en de verlenging bedraagt maximaal 12 maanden. De verlenging brengt geen budgettaire meerkost teweeg.

8.6 Wijzigingen aan het project (inhoudelijk of financieel) of wijzigingen aan de doelstellingen van het project moeten vooraf gemeld worden aan VLM.

8.7 Andere wijzigingen, bijvoorbeeld aan de gegevens van de aanvrager (adres, bankgegevens, statuten...), vergunningstoestand..., moeten ook tijdig doorgegeven worden aan de VLM.

////////////////////////////////////

9 COMMUNICATIE OVER HET PROJECT

9.1 De projectaanvrager moet zowel tijdens als tot 5 jaar na de realisatie op de projectlocatie duidelijk maken dat de realisatie van het project (mede) mogelijk gemaakt werd door subsidiëring in het kader van de projectoproep Volkstuinen 2023. Dat gebeurt door bij elke communicatie het duidelijk en zichtbaar weergeven van de juiste logo's.

9.2 Bij elke communicatieactie (website, publicatie, infobord...) over het project moet het sponsorlogo van de Vlaamse Landmaatschappij vermeld worden. Als er behalve het logo van de Vlaamse Landmaatschappij ook logo's van andere Vlaamse overheidsinstellingen vermeld moeten worden dan worden alle afzonderlijke logo's vervangen door het logo van de Vlaamse Overheid. Meer informatie over het gebruik van de logo's en de logo's zelf vindt u op [de website van de Vlaamse Landmaatschappij](#).

9.3 Alle communicatie over het project en activiteiten gebeurt in het Nederlands. Om anderstalige doelgroepen te bereiken, kan bepaalde informatie wel vertaald worden.

10 RAPPORTERING EN EINDDUITBETALING

10.1 De aanvrager dient een inhoudelijk eindverslag en een financieel eindrapport in bij de VLM, ten laatste binnen de drie maanden na het verstrijken van de projectuitvoeringstermijn van het project. De sjablonen daarvoor zullen aangeleverd worden door de VLM.

10.2 Als er een verlenging van het project werd goedgekeurd, moet de rapportering gebeuren ten laatste drie maanden na het einde van de verlengde termijn.

10.3 Het inhoudelijke eindverslag bevat minstens volgende gegevens:

- een volledige schriftelijke weergave van de bereikte resultaten, vergeleken met de beoogde resultaten vermeld in de goedgekeurde aanvraag;
- een beknopte beschrijving van de activiteiten in het kader van het project, inclusief de communicatieactiviteiten;
- een kopie van officiële documenten die noodzakelijk zijn voor de wettige inrichting en exploitatie van de volkstuin zoals omgevingsvergunningen,... voor zover ze niet bij de projectaanvraag zijn bezorgd;
- foto's van het eindresultaat van het project.

10.4 Het financiële eindrapport bevat minstens volgende gegevens:

- een gedetailleerde financiële eindafrekening op basis van facturen, onkostennota's, kastickets of loonfiches en bijhorende betaalbewijzen. Personeelskosten worden bewezen met de loonfiche, de timesheets die door de VLM aan de projectaanvrager bezorgd worden en ze moeten een duidelijke resultaatsverbintenis inhouden. Zowel inkomsten als uitgaven worden in rekening gebracht;
- voor kosten lager dan 50 euro moeten de bewijsstukken (facturen, kastickets, betaalbewijzen,...) niet ingediend worden bij de eindrapportage. De kosten moeten wel opgelijst worden in een overzicht en opgenomen worden in de financiële rapportage. Deze werkwijze mag toegepast worden als de som van die kleinere kosten maximum 10% bedraagt van de aan uw project toegekende subsidie. Boven

het maximumbedrag van 10% moeten kosten lager dan 50 euro wel gestaafd worden door bewijsstukken die toegevoegd worden bij de rapportage;

- in voorkomend geval de gegevens over andere subsidies of toelagen die goedgekeurd zijn of waarvan de aanvraag nog loopt.

10.5 De VLM kan indien nodig bijkomende bewijsstukken of gegevens opvragen. De projectaanvrager krijgt dan nog 10 werkdagen om die te bezorgen. De VLM kan op elk moment ter plaatse een controle uitvoeren van de effectieve realisatie van het project.

10.6 Als de projectaanvrager geen rapportagedossier indient, zal het voorschotbedrag van 75% van het toegekende subsidiebedrag integraal teruggevorderd worden en zal de resterende 25% niet uitbetaald worden.

10.7 Op basis van de bewezen en aanvaarde kosten voor de uitvoering van het project, wordt het definitieve financieringsbedrag herberekend. Het herberekende bedrag kan nooit het toegekende financieringsbedrag uit het ministerieel besluit overschrijden.

10.8 Als er ten opzichte van de aanvraag minder projectkosten gerapporteerd worden en/of minder projectkosten aanvaard worden door de VLM (vb. door verwerping van bepaalde kosten), zal het saldo dat wordt uitbetaald minder zijn dan 25% van de totale toegekende subsidie. In uitzonderlijke gevallen kan de Vlaamse Landmaatschappij een deel van het voorschot terugvorderen, een project kan immers maar voor maximum 75% van de projectkost gesubsidieerd worden.

11 TERUGVORDERING VAN SUBSIDIES

De toegekende subsidie kan geheel of gedeeltelijk teruggevorderd worden of niet volledig uitbetaald worden in onderstaande gevallen:

- de uitvoering van de activiteiten is onvoldoende;
- bij de besteding van de subsidie wordt de overheidsopdrachtenregelgeving niet nageleefd;
- de begunstigde leeft de voorwaarden niet na waaronder de projectsubsidie werd verleend;
- de begunstigde leeft de communicatieverplichtingen niet na;
- de begunstigde wendt de subsidie niet aan voor de doeleinden waarvoor zij werd verleend;
- de begunstigde verhindert de controle ter plaatse;
- de begunstigde verantwoordt de subsidie niet volledig en binnen de bepaalde termijn.

12 BELEIDSEVALUATIE EN OPVOLGING VAN INDICATOREN

Als basis voor de vijfjaarlijkse beleidsevaluatie zal gebruik gemaakt worden van de methodologie die werd ontwikkeld in de studie "*Evaluatie volkstuinen in Vlaanderen*", uit 2020 door VOORLAND en KU Leuven in opdracht van de VLM (<https://www.vlaanderen.be/publicaties/evaluatiestudie-volkstuinen-vlaanderen-2020-eindrapport>).

Om deze beleidsevaluatie mogelijk te maken worden er een aantal parameters opgevolgd. Een aantal indicatoren of kengetallen worden reeds bij de aanvraag geformuleerd:

- Oppervlakte van de volkstuin
- Waarvoor de subsidie aangevraagd wordt (nieuwe volkstuin, uitbreiding of modernisering)
- Type van de volkstuin
- Aantal mensen die actief zullen zijn in de volkstuin
- Aantal mensen die men denkt te bereiken met de volkstuin (bijvoorbeeld via activiteiten, workshops...)
- Partners in het partnerschap
- ...

Elk project formuleert ook vanuit de eigen doelstellingen indicatoren of parameters waarmee ze de doelstellingen van het project zullen opvolgen.

- De projectaanvrager houdt die indicatoren of kengetallen bij tijdens de looptijd van het project
- De projectaanvrager rapporteert bij de inhoudelijke eindrapportage over de indicatoren of kengetallen. De VLM kan bijkomende indicatoren opleggen die de projectaanvrager moet opvolgen, bijvoorbeeld om een beleidsevaluatie in de toekomst te ondersteunen.

13 CONTACT

Bijkomende vragen kunt u altijd mailen naar volkstuinen@vlm.be.

14 INSPIRATIE EN NUTTIGE LINKS

Meer info over een gezonde bodem en gezond tuinieren via “Gezond uit eigen grond”:

<https://omgeving.vlaanderen.be/gezond-uit-eigen-grond>

Meer info over tuinieren zonder pesticiden:

<https://www.zonderisgezonder.be>

Meer info over kringlooptuinieren en composteren:

<https://www.vlaco.be/thuiskringlopen/kringlooptuinieren>

Meer info over luwte-oases:

<https://omgeving.vlaanderen.be/nl/programma-luwte-oases>

[Methodiek](#) voor de verkenning en vormgeving van luwte-oases

[Evaluatiestudie volkstuinten](#), inspirerende cases vanaf p. 98

